

סד :

השובר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

(א) וקדושין פ"א
(ב) ויחסיפה פ"א ה"ג
(ג) ופלוני נ"ג ופלוני
(ד) וקדושין פ"א ה"ג
(ה) ופלוני נ"ג ופלוני
(ו) ופלוני נ"ג ופלוני
(ז) ופלוני נ"ג ופלוני
(ח) ופלוני נ"ג ופלוני
(ט) ופלוני נ"ג ופלוני
(י) ופלוני נ"ג ופלוני

גליון הש"ס

ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב
ב"ב א"ה וי"ג ח"ב

הגהות ה"ח

(א) ב"ב פ"א ה"ג
(ב) ב"ב פ"א ה"ג
(ג) ב"ב פ"א ה"ג
(ד) ב"ב פ"א ה"ג
(ה) ב"ב פ"א ה"ג
(ו) ב"ב פ"א ה"ג
(ז) ב"ב פ"א ה"ג
(ח) ב"ב פ"א ה"ג
(ט) ב"ב פ"א ה"ג
(י) ב"ב פ"א ה"ג

מוסף רש"י

עבודת כוכבים שלו
ושל חבירו. בין שניהן
עובדן ליהא אחת. בין
שה עובד לפעור זה
למקדושים. והא דעבודת
כוכבים מותרת ע"י פועל
נפקא (לעיל נ"ג). מן
לעבוד כוכבים שפוטל
עבודת כוכבים וכו' וע"ז
משמיר שבתו
בשוק. כדכתיב א"ת
שהא מותר להלל נגעה
ולא כדכתיב ואלא לא
עירב עם שכניו כדכתיב
במנוי עמון להם רשות
וכי' (תולין ג'). לרבות
בקנין חליפין וכו'.

גר פושט. אינו עובד עבודת כוכבים וכו' מנייה של עובד כוכבים הוא
ככל שאר עבירות: אי נימא אידי ואידי עובד כוכבים. קאמר דהא מבטל
יראתו של זה ואע"פ שהמבטל לא עבד את זה ונעולם כי אם שלו הוא
עובד: היינו שלו ושל חבירו: זה וזה לפעור. זה יש לו פעור שלו זה יש לו

פעור שלו ואשמעינן רישא דהא מבטל
פעורו של חבירו וזה מבטל פעורו של
חבירו ויפסא אשמעינן דאפילו זה
לפעור זה ולמקדושים מבטל זה את
של חבירו: אלו לא כלא לכלל גר
פושט. שיהו ישראל מלווים להחיותן
שהרי אף עובדי כוכבים גמורים
נגטו על עבודת כוכבים ועל שאר
המזות: כל שאוכל נבילות. ושאר כל
המזות מקיים אין מפקדין אללו וין
בנימו לזמן מרובה דליכא למיחש
לאחלושי ביון שלו שהוא אסור דקמני
סיפא יינן כשמנין: אבל מייחדין
אללו וין. ישראל מניח (א) בחנותו עד
שינן כמי מיל או יותר מה שאין
כן נעבד כוכבים דהא כיון דלא
פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא
כוכבים דלמי מעלמא בנימו לא
חיישינן דמיון דאין לו הנאה בכך אינו
מניחו ליגע ולאחלושי בזמן מועט ליכא
למיחש: שמנו כיינו. משמע שמנו
אסור כיינו ולהחמיר בל: ושמנו מי
הוי נפק אללו יינו. מותר בהנאה
כשמנו וקודם שהותר השמן נאכלה
קאי אלל בשמיה אסור: יינו וין נפק.
דאינו מקפיד על מגע עובד כוכבים:
הרי הוא כעובד כוכבים. דמיון דלא
מל חסוד הוא לכל החורה: ליתן
רשות. שאינו יכול לתן רשותו לשראל
אל"כ שזר ממנו מערב שבת:
משמר שבתו בשוק. כדכתיב ואל"כ
שהא מותר להלל נגעה: וכו'.
נפק רשות. אם היה פתח ביתו
פתוח למזר שישראל דרין זה ושמן
ולא עירב עמון מבטל להם את
רשותו של חזר ואם לא ביטל אסור
להויא נבמיהם לחזר דהוא זה
מוציאין מרשות המיוחדת לכל אחד
לרשות שיש לזה חלק בה וחכמים
גזרו שלא להויא מרשותו לרשות
חבירו: כיצד. ישראל הגותן רשות
אומר רשותו קנייה לך זה ונעול מניח
ומוציא לחזר: קנה. הנוטל באמירה
בעלמא בלא מתן מעשה: ואין לרין
לזכות. על ידי קנין: קורבנא. תשורה:
לאבדירנא

רשות ומבטל רשות ובעובד כוכבים עד שישכור כיצד אומר לו רשותי
קנייה לך רשותי מבטלת לך קנה ואין צריך לזכות רב יהודה שדר ליה קורבנא
לאבדירנא

כיון שלא פלה לעבודת כוכבים לא נגע ולא חסוד כוכבים וכו' נגע
בנימו לא חיישינן דמיון דאין לו הנאה בכך אין מניחו ליגע ולאחלושי בזמן מועט ליכא למיחש ולפי זה הפירות אין להוכיח בזכירו שיהא
מותר מגע גר תושב בנינו של ישראל להמירו בשמיה ויש לישב פירוט הקוטרס ראשון דאין מפקדין בנימו וין לפי שאינו מקפיד על
מגע שרגילין העובדי כוכבים ליכנס בביתו אע"ג דיינו כשמנו אלמא שמקפיד על מגע עובד כוכבים מדשרי בהנאה היינו בל
עלמא אלל בשל ישראל אינו מקפיד א"ג הא דיינו כשמנו נידוע שלא נגע בו העובד כוכבים אבל מייחדין וין בחנותו אפילו הודיעו שמפליג
כדי מיל או יותר בזמן מועט ליכא למיחש למגע עובד כוכבים שאין העובדי כוכבים רגילים ליכנס בתוך החנות ולמגע עמנו לא חיישינן
כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק
עבודת כוכבים לרין לומר אע"פ שגזרו על יינו לא גזרו על מגעו ביון של ישראל אלל רבינו יצחק כחז מייחדין אללו וין אפילו בעיר
שרובה עובדי כוכבים פירוש דמותר מגעו בשמיה והא דלא תנא כהדיא מגעו מותר דרבותא קמ"ל דאפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים לא
חיישינן שמא יגע בו עובד כוכבים אע"פ שרוב עובדי כוכבים מניחין שם כיון שאין מניחו אלל לפי שעה ואין מפקדין בו הטעם כדפיר'
בקונו' בהנהא כתב רבינו יהודה מעשה היה בגר אחד שמל ולא טבל ענינה כראוי ועמד בבית ישראל ימים רבים ונגע בניו והמירו
רבינו יצחק בשמיה כפירושו דגר תושב מגעו מותר בשמיה כל שכן זה שמל וקבל עליו מזות ואע"ג דאמרין לעיל עבדים וכו' שפחות שמלו
ולא טבלו עושין וין נפק היינו לפי שאימת רבן עליהם ואינם מתגירין בלל שלם כדפירש לעיל (דף טו.) גבי שיקוע עבודת כוכבים
ועל רמיה דאמרין לעיל (דף נט.) גבי גרים שמלו ולא טבלו לא הכירו על בנייהם שם ממחרים ואע"פ שמסתמא נובעין ביון לא היה
מקפיד על יינם כמו בזמנו עובדי כוכבים ושמו ישראל ועוד בשל סופרים הלך אחר המיקל כסתם יינם בשמיה וה"ה כמגעו ואפילו ללישנא
דקאמר וינן כשמנו היינו משום חמתם אלל על מגעו בשל ישראל לא יקפיד אע"פ כן לא רצה רבינו יצחק להקל:

ביקורת

תניא נמי הכי. פי' כמו שמתקן
בה רננן דאליו מרישא דגר
לומר טול עבודת כוכבים ליכא למשמע (א)
מטעם ברירה אלל מבנייהא דנשתתפו
היהמך מכה ברירה דאם כן אף
בנשתתפו היה מותר ומשום הכי
בפרק קמא דקדושין (דף ק"א) אחר
שהוכיח ירושת גר דרננן מהיהא
דגר ועובד כוכבים הולך להביא
תנאי נמי הכי שלא תתה
רשימו אלל טעם ברירה א':
מסתברא דרפח מבטל דלא
פלה לא מבטל. והא דאמרין
לעיל פרק כל הללמים (דף מה.)
שישראל היה יכול לנטל עבודת
כוכבים של עובד כוכבים אי לאו
עממא דלמלא מגנה לה והדר מבטל
לה היינו דוקא לרשב"ל ורי וימתן
פליג עליה: איזהו גר תושב בו.
במסקנא קאמר דהיינו להחיותו ואם
והלא מיד שעבר שבע מלות חייב
מיתה דאזרת בני נח הוא מיתמן
בלל עדים והתראה י"ל דכל זמן שלא
דנהו בית דין אינו חייב מיתה מדע
דלא אמרין (העובדי כוכבים לא מעלין
ולא מורדין: אחרים אומרים
כ"ו. על כרחן אחרים דהכא לאו
היינו ר"מ דהא פליג עליה וכן מנינו
בכמה מקומות אחרים כגמולקת אלל
ר"מ ו"א אלל ר' נתן: אין מפקדין
אצלו וין ואפ' בעיר שרובה ישראל.
פירש רש"י לפי שאין מקפיד על מגע
עובד כוכבים והקשה ר"ת על זה
דא"כ אפילו ויחזר נמי לפי שעה
עד שינן כדי מיל או יותר כמו
שפירש בקוטרס עמנו היה לנו
לאסור דע"כ הודיעו שהוא
מפליג מיידי דאי לא הודיעו אף
נעובד כוכבים מותר ואם כן
למה לא נחוש למגע עובד כוכבים
הרגיל בחנותו כיון שאינו מקפיד לכן
נראה לר"ת כמו שפירש רש"י והגיה
בפירושים שלו ומתק הגעס לפי
שאינו מקפיד וכתב אין מפקדין לזמן
מרובה דליכא למיחש לאחלושי ביון
שלו שאסור דקמני סיפא יינו כשמנו
ונראה שרש"י חזר בו מטעם ראשון
משום דמתלי אסור יינו כשמנו
משמע שאין לאסורו כ"א מטעם
חמתו ואי לא היה מקפיד על מגע
עובד כוכבים היה (ו) לאסור אסור
גמור אלל מייחדין אללו וין ישראל
מניחו בחנותו עד שינן כדי מיל או
יותר מה שאין כן בעובד כוכבים דהא

כיון שלא פלה לעבודת כוכבים לא נגע ולא חסוד כוכבים וכו' נגע
בנימו לא חיישינן דמיון דאין לו הנאה בכך אין מניחו ליגע ולאחלושי בזמן מועט ליכא למיחש ולפי זה הפירות אין להוכיח בזכירו שיהא
מותר מגע גר תושב בנינו של ישראל להמירו בשמיה ויש לישב פירוט הקוטרס ראשון דאין מפקדין בנימו וין לפי שאינו מקפיד על
מגע שרגילין העובדי כוכבים ליכנס בביתו אע"ג דיינו כשמנו אלמא שמקפיד על מגע עובד כוכבים מדשרי בהנאה היינו בל
עלמא אלל בשל ישראל אינו מקפיד א"ג הא דיינו כשמנו נידוע שלא נגע בו העובד כוכבים אבל מייחדין וין בחנותו אפילו הודיעו שמפליג
כדי מיל או יותר בזמן מועט ליכא למיחש למגע עובד כוכבים שאין העובדי כוכבים רגילים ליכנס בתוך החנות ולמגע עמנו לא חיישינן
כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק ולמגע כיון דלא פלה לא נגע ולא מנפק
עבודת כוכבים לרין לומר אע"פ שגזרו על יינו לא גזרו על מגעו ביון של ישראל אלל רבינו יצחק כחז מייחדין אללו וין אפילו בעיר
שרובה עובדי כוכבים פירוש דמותר מגעו בשמיה והא דלא תנא כהדיא מגעו מותר דרבותא קמ"ל דאפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים לא
חיישינן שמא יגע בו עובד כוכבים אע"פ שרוב עובדי כוכבים מניחין שם כיון שאין מניחו אלל לפי שעה ואין מפקדין בו הטעם כדפיר'
בקונו' בהנהא כתב רבינו יהודה מעשה היה בגר אחד שמל ולא טבל ענינה כראוי ועמד בבית ישראל ימים רבים ונגע בניו והמירו
רבינו יצחק בשמיה כפירושו דגר תושב מגעו מותר בשמיה כל שכן זה שמל וקבל עליו מזות ואע"ג דאמרין לעיל עבדים וכו' שפחות שמלו
ולא טבלו עושין וין נפק היינו לפי שאימת רבן עליהם ואינם מתגירין בלל שלם כדפירש לעיל (דף טו.) גבי שיקוע עבודת כוכבים
ועל רמיה דאמרין לעיל (דף נט.) גבי גרים שמלו ולא טבלו לא הכירו על בנייהם שם ממחרים ואע"פ שמסתמא נובעין ביון לא היה
מקפיד על יינם כמו בזמנו עובדי כוכבים ושמו ישראל ועוד בשל סופרים הלך אחר המיקל כסתם יינם בשמיה וה"ה כמגעו ואפילו ללישנא
דקאמר וינן כשמנו היינו משום חמתם אלל על מגעו בשל ישראל לא יקפיד אע"פ כן לא רצה רבינו יצחק להקל:

לב א מיי פ"ג מה' מ"א הלכה כב סמך
לחין קמח:
לג ב מיי פ"ג מה' עבודת כוכבים הלכה
ט סמך לחין מה טושיע
י"ד מיי קמח טושיע
לד ג מיי שם הלכה טו
טושיע שם טושיע ב:
לה ד טושיע שם טושיע
ה:
לו ה מיי שם פ"ג הלכה
ו ויפ"א מהלכות
מהלכות אסורות הלכה ו
ויפ"א מה' אסורי ביאה
הל' ו טושיע י"ד מיי קמח
טושיע ב:
לו ו מיי פ"ג מה' מהלכות
אסורות
הלכה ו סמך לחין מה
טושיע י"ד מיי קמח טושיע
ה:
לז ז (ח) מיי שם סמך
שם טושיע י"ד מיי
קמח טושיע ו:
לח ט ו מיי פ"ג מה' פירוקן
הלכה טו
סמך טושיע מ"א טושיע
ל"ח מיי שם טושיע ג:
כ ב מיי שם וטמא שם
טושיע ל"ח מיי שם
טושיע ה:
כא ל מיי שם הלכה ו
סמך שם טושיע ה:
ל"ח מיי שם טושיע ג:
כב ז מיי שם הלכה ו
סמך שם טושיע ל"ח
מיי שם טושיע ה: